

SAĞLIKLI KÜBA

Ecz.Mehmet DOMAÇ
TEB Genel Başkanı

Sağlık Bakanlığı'ndan Küba sağlık sistemini yerinde görmek ve incelemek konusunda bir çağrı geldiğinde doğrusu Fidel Castro ile görüşme olanağının olup olmadığını sormadan edemedim ve söz konusu geziye katılmaya karar verdim.

KÜBA'ya gidince - Castro'nun ülkesi için yaptıklarının önemi çok daha ön plana çıktı.

Küba, uygulanan ambargo ve Sovyetlerin dağılımı ile ekonomik sistemi oldukça sarsılmış ilginç bir ülke. Günlük ekonomik eksikliklere karşın sağlık ve eğitim alanında akıl almaz başarıların sağlandığı gözle görülebilir bir gerçek. Söz konusu alanlarda gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında çoğunu geride bıraktığı gerçeğini de kabullenmek zorunda kalıyorsunuz.

Küba hakkında çoğu zaman edinilen eksik ve tek yanlı bilginin aksine insanların neşeli, mutlu ve sağlıklı olduğunu belirtmek gerekiyor.

Ülkemizde çoğu zaman söylenen, pek inanılmayan "parayla saadet olmaz sözünü" Küba'lılar hayata geçirmiş durumdadır. KÜBA'da aylıklar sembolik, temel tüketim maddelerini devlet karneyle dağıtıyor. Tabi ki yeterli olduğu söylenemez. Toplumun hiçbir kesiminde ayrıcalıklı bir gruba rastlamak olası değil. Küba'lılar çocuğu, genci ve yaşlısı, müziğin ritmine uyarak dans eden, güler yüzlü, sevecen, sıcak kanlı insanlar. Oldukça temiz, bakımlı ve özenliler.

Tüm sıkıntılara karşın çocuklara özel önem verildiği, hamilelikten başlayarak annelerin bilgilendirilmesinden, beslenmelerine dikkat edilmesinden, okullarda ve sokakta çocukların neşesinden anlaşılıyor. Küba'da kentsel ve kırsal alan, nerede olursa olsun, doğumların % 99.8'i bir sağlık merkezinde yapılıyor.

Küba Sağlık sisteminde koruyucu hekimlik hizmeti geliştirilerek tedavi edici hizmetlere başvurunun azalması için yoğun çabalar harcanıyor. Sağlık hizmeti topluma karşı vazgeçilmez bir görev olarak kabul edilip sağlık sistemi ve sağlık hizmeti üreten kurumlar insanlara yaklaştırılıyor. Sağlık çalışanları, hastaları varlık nedeni olarak kabul ederek görev yapıyorlar. Böylesi basit ve vazgeçilmez kavramlarla yola çıkılan Küba sağlık sisteminde aksaklıklar arayıp örneğin hekim atamalarında ayrıcalıklı davranılanlar oluyor mu sorusunu sorduğumda;

"Hekim dağılımı tüm ülkede insanların her yerde eşit sağlık hizmeti alacağı şekilde planlanıyor.

Hekimler zor görev yaptıkları yörelerde mesleki açıdan gelişiyorlar. Toplumumuzda böylesi bir sorun yok, öğrenci örgütleri kesinlikle böyle bir ayrıcalığa izin vermezler" yanıtını alıyoruz.

Küba Halk Sağlığı Bakanı Dr.Carlos Dotres Martinez Sağlık Bakanı Dr.Yıldırım Aktuna ve Türk Heyetini kabulünde 1959 devrim öncesi Küba'nın sağlık göstergeleri ile bugünkü göstergelerini, karşılaştırarak veriyor.

1959 öncesi Küba'da 6000 doktor var. 3000 doktor devrimde ABD'ye kaçıyor.

20 hastane, 1 tıp fakültesi ve çok kötü bir hekim dağılımı söz konusu. Parası olan sağlık hizmeti alıyor. Yaşam beklentisi 60 yaş, bebek ölüm hızı % 0.60. Difteri, tetanoz, boğmaca, bulaşıcı infeksiyon hastalıkları ölüm nedeni.

Küba devrimi bu tabloyu değiştiriyor. 37 yıl sonra Küba'da sağlık hizmeti tek tip, herkes yararlanabiliyor. Aşıdan organ nakline kadar ücretsiz hizmet ve tedavi yapılıyor.

61.200 hekim, 21 Tıp Fakültesi var. 200 kişiye bir hekim düşüyor.

Kübalılar tetanoz, difteri, polio, çiçek ve benzeri 11 hastalığı yok etmiş durumdadır.

Kübalılar ortalama 76 yıl yaşıyorlar. Genel kanı "fakir yaşıyoruz, zengin gibi ölüyoruz." Çocuk ölümleri % 0.7 kadar. Tek bir bebek ölümlü yetkililerce tartışılıyor.

Küba sağlık sisteminin

belkemiğini aile hekimleri oluşturuyor. Aile hekimliği 12 yıldır geliştiriliyor. 4 yıl uzmanlık eğitimi alan bu hekimler koruyucu ve tedavi edici hizmet sunan birinci basamak hekimleri. Küba'da hekimlerin % 50'si aile hekimi ve okul, işmerkezi, mahalle vb. hemen her yerde görev üstleniyorlar.

Küba, halka dönük sağlık eğitiminin yoğun olarak verildiği bir ülke, halk bu tür eğitime yoğun ilgi gösteriyor. Sağlık eğitimi alırken tiyatroya, sinemaya, dansa gider gibiler. Hiç bir zorlama yok. Eğitimciler Kübalılara özgü yöntemleri bulup çıkarmışlar.

Halk Sağlığı Bakanlığı toplumun ve diğer kurumların katılımını sağlayarak örnek bir sağlık sistemi kurmuş bulunuyor. Bebek ölüm hızının düşürülmesi, Polio ve diğer 11 hastalığın eradikasyonu, AIDS'in önlenmesi, alkol ve sigara konusunda ulusal başarılar, kronik hastaların ve yaşlıların evlerinde aile hekimlerince ziyaret edilmesi önemli başarılar. Gelişmekte olan ülkelerin Kübalılardan öğreneceği çok.

Resmi ziyaretlere 10 Mart 1997 Pazartesi günü Küba'da M.Kemal Atatürk'ün büstüne çelenk konulmasıyla başladı.

Atatürk büstü, Esenyurt Belediye Başkanı Dr.Gürbüz Çapan tarafından yaptırılmış.

Dr.Çapan Küba'yı ziyaretinde iki ülkenin dostluğu için Küba'nın ulusal kahramanlarından JOSE MARTI'nin isminin Esenyurt'ta bir parka verilmesini ve büstünün yapılmasını, Küba'da da Atatürk büstü yaptırılmasını sağlamış.

Aynı gün iki ülke heyeti Sağlık Bakanlarının başkanlığında resmi görüşmelere başladılar. Küba Halk Sağlığı Bakanı Dr.Carlos Dotres Martinez ulusal sağlık sistemi hakkında bilgi verdi.

Küba çok sayıda enstitüsü, araştırma merkezleri olan bir ülke. Çok sınırlı olanaklarını bilime ve araştırmaya ayırıyorlar. Söz konusu merkezlerde yaşamda kullanılacak ürünler oluşturmaya çalışıyorlar. Bu ürünlerle dünyaya açılıp ambargoyu yıkabileceklerine inanıyorlar.

Bu araştırma merkezlerinden bir tanesi; **GENETİK MÜHENDİSLİĞİ ve BİYOTEKNOLOJİ MERKEZİ.**

1982 yılında biyolojik araştırmalara başlıyorlar. 1986 yılında merkez haline getiriyorlar.

Merkezde 1000 kişi çalışıyor. Bunların 300'ü AR-GE'de, 400'ü üretimde. Merkezde aşı, ilaç ve diagnostik araştırma birimi var, ziraî araştırma ve hayvanlar üzerinde araştırmalar yapıyor.

Ayrıca ilaçlarla ilgili klinik deneyler ve kalite kontroller yapılıyor. Merkezde yapılan üretimleri HEBER BIOTEK firması pazarlıyor.

Üretilen ürünler;

Heberkinasa (Recombinant Streptokinase)
Heberon Alfa R (Recombinant Alpha-2b interferon)
Heberbiovac HB (Recombinant anti-hepatitis B Vaccine)

Hebermin
Crema Confactor de Crecimiento Epidermico
(Yanıklarda deri rejenerasyonu için)

Gavac (Recombinant Vaccine against ticks.)
Ayrıca;

Bioscreen Microplate Elisa Kids for Serology
Aubiadol Visual diagnostic Kits for Serology

Hepatit B aşısı başta Meksika, Arjantin, Brezilya, Şili olmak üzere Latin Amerika ülkeleri yanında aynı zamanda Rusya, Romanya, Yemen, Vietnam, İran, Tunus gibi ülkelerde kullanılmaktadır. Bu aşının Türkiye'de kullanımı için başvurular bulunmaktadır. AIDS aşısı konusunda çalışmalar yapılmakta olup Aralık 1996 da gönüllülerde denenmiştir.

11 MART 1997 Salı günü "5 de Septiembre" Aile Hekimliği Polikliniği ziyaret edildi.

Havana'nın sağlık hizmeti sunumunda 15 ayrı bölgeye ayrıldığı, tüm bölgelerin merkezi olan Place de Revolution da 176.923 kişiye sağlık hizmetinin 12 hastane 6 enstitü ve 7 poliklinikte sunulduğu, 640 aile hekiminin görev yaptığı, ayrıca aynı bölge içinde bulunan okullarda, çalışma merkezlerinde doktorların çalıştığını öğrendik.

Ziyaret ettiğimiz **BEDADO POLIKLINİĞİ** 43.000 kişiye hizmet veriyordu.

62 muayene odası, 12 çalışma merkezi bulunan poliklinik 6 okula ve ayrıca 60 yaş üstü kişilerin sadece gündüzleri gittiği büyük anne-büyük baba lisesine de hizmet veriyor.

Poliklinikte hizmet veren 143 doktordan 67 si aile hekimi.

Klinik 24 saat çalışıyor. Polikliniğe acil başvurular 6 saat gözetim altına alınıyor sonra ya evine veya bir hastaneye sevk ediliyorlar.

Poliklinikte Jinekolog-Çocuk-Dahiliye uzmanları var.

Laboratuvar, EKG-Röntgen bulunuyor. Rehabilitasyon, akapunktur, ilaç ve çamur tedavisi uygulanıyor.

Eczane, polikliniğe bağlı ve 24 saat hizmet veriyor. Poliklinik eczanesinde geleneksel ve doğal ilaçlar yanında acil tedavide kullanılan ilaçlar veriliyor.

Bedado Polikliniğinden heyet halinde çıktığımızda, yol üstünde karşılaştığımız sakat arabasındaki yaşlı kişiye sağlık bakanı mutlu olup olmadığını sordu; "çok mutluyum" cevabını aldı.

Polikliniğin hemen yanında çok büyük bir parkın içinde yaşlılar evini ziyaret ettik. Yaşları 65 ve üstünde, daha çok hanımların kaldığı evden ayrılmamız bir hayli zor ve hüzünlü oldu. Bizi "Guantana Vera" şarkısı ile karşılayıp birlikte dans etmeye davet ettiler, tüm heyet dansa ve şarkılara katıldı. 106 yaşında bir hanımefendi ile dans ettim. Sabahları egzersiz yaptığını, evinde 52 merdiveni çıkıp indiğini söyledi.

Kübalıların dans ve müzik tutkusunun hiç kaybolmadığını, yaşlandıkça hayata bağlanmayı sağladığını izledim.

11 Mart 1997 Salı günü ikinci durağımız

Küba'lıların tüm dünyadan hasta kabul ettikleri "HERMANOS ALMERIJIRAS" Hastanesi. Hastane binası Merkez Bankası olarak inşa edilmeye başlanmış oldukça görkemli bir bina. Sanırım bu büyüklükte Merkez Bankasına gereksinim duyulmadığından çok daha önem verilen sağlık sisteminin geliştirilmesi amacıyla hastaneye dönüştürülmüş.

Hastaneyi Türk ve Küba Sağlık Bakanları ve kalabalık bir basın mensubu ve TV kameramanları eşliğinde ziyaret etmemize rağmen hastane girişinde sırasını bekleyen yüzlerce hasta veya hasta yakınının hiç mi hiç ilgisini çekmedi.

Hermanos Almeijiras Hastanesi'nde hastanenin hizmetlerini başhekim, genel sağlık sorunlarını Küba Sağlık Bakanı Dr.Carlos Dotres Martinez anlattı.

Hastanede, 325 uzman doktor çalışıyor. 300 uzmanlık eğitimi alan doktor var. Ayrıca, destek hizmeti veren 30 mühendis görev yapıyor. Hemşirelerin % 30'u yüksek okul mezunu. Hastane cerrahi ağırlıklı, günde 60-70 ameliyat yapıyor. Üç adet yoğun bakım ünitesi var. Hastanede karaciğer, kalp, böbrek, pankreas, cornea transplantasyonları yapıyor. Plastik cerrahi, saç ekme işlemi, onkoloji ve radyoterapi işlemleri yapıyor. Sorular daha çok organ nakilleri üzerinde yoğunlaşınca karaciğer, pankreas nakillerindeki başarının düşüklüğü nedeniyle pek yapmadıklarını açıkça belirtiyorlar.

Hermanos Almeijiras hastanesine Akdeniz ve Latin Amerika ülkelerinden çok sayıda hasta geliyor bu yolla döviz girdisi sağlıyorlar. Estetik cerrahide oldukça iddialılar ve tercih ediliyorlar.

Küba Sağlık Bakanı Dr.Carlos Dotres Martinez kendisine yöneltilen soruları yanıtladı.

İlaç üretiminin boyutları hakkında açıklamalarda bulunurken; ABD ambargosunu hatırlatarak özellikle yeni grup ilaçları edinmekteki zorluklarını, bu ilaçlara para yetmediğini dile getirdi.

Küba 95 milyon \$ ilaç ve ilaç etken maddesi ithal ediyor. Bunun 20 milyon \$'ı müstahzar ilaç, 75 milyon \$'ı ilaç etken maddesi. Küba'da 900 adet ilaç üretiliyor. Acil durumda ve yoğun bakımda ilaç sorunu yaşanmıyor.

Ancak yeni grup ilaçların % 80 ithal ediliyor. Özellikle bu grup ilaçlarda Küba'nın sorunu var.

Küba bir ada ülkesi. Diabet hastası diğer ülkelere göre daha yoğun. İnsülin üretimi amacıyla 3 milyon \$ yatırım yapılmış 1998 yılında kendi insülinlerini üretilen hastaları bu yolla tedavi etmeyi amaçlıyorlar.

11 Mart 1997 salı öğleden sonra Küba Sağlık Bakanı Dr.Carlos'un 10 yıl başhekimliğini yaptığı "Williams Soler Çocuk Hastanesi"ni ziyaret ettik.

Hastane 400 yataklı; çocuk cerrahi, Tıp Bilimleri fakültesine bağlı, özellikle çocuk kalp rahatsızlıkları ve ameliyatları üzerinde uzmanlaşmış 1500 çalışanı var. 1996 yılında 4016 çocuk kalp ameliyatı yapılmış, % 89 başarı sağlanmış.

Çocuklar hastanede aileleri ile birlikte kalıyorlar, uzun süre hastanede kaldıklarından öğretmenleri hastanede eğitim yapıyor. Ziyaret sonrası karşılıklı söyleşide hoş bir sürprizle karşılaştık 1920 yılında Türkiye'den Küba'ya göçen aileler bulunduğunu ve hekimlerden bir tanesinin bu ailelerden olduğunu öğrendik. Prof.Dr.Roberto Razon Behar. Söyleşi Türkiye ve Küba üzerine daha samimi ve sevecen

hale geldi. Dr.Behar Atatürk'ten bahsedince Dr.Yıldırım Aktuna kendisine bir Atatürk rozeti hediye etti. Dr.Behar'ın mutluluğunu anlatmak olanaksız, hayatının en mutlu günüydü diyebilirim.

Söyleşide Küba'da erken doğum sorunu olduğunu öğreniyoruz. 16-17 yaşlarında doğum yaygın.

Adeloslara okullarda hamilelik bilgisi, doğru eş seçimi, cinsel bilgi, güvenli cinsel ilişki bilgileri veriliyor.

Küba'da giderek yaşlı bir toplum oluşuyor. İnsanlar 55-60 yaşlarında emekli oluyorlar, emekliler belli işlerde çalıştırılarak yaşamdan kopmaları önleniyor. Yaşlıların deneyimlerinden yararlanmak amacıyla danışmanlıklarına başvuruyorlar. Gençlere, yaşlılara davranma biçimleri eğitimleri sırasında öğretiliyor.

Williams Soler hastanesinde 82 yaşındaki hekimden danışmanlık hizmeti alınıyor.

Nöroloji Araştırma merkezi, Pedro Kouri Tropikal İlaç Enstitüsü ziyaret ettiğimiz merkezler arasında

CENPALAB LABORATUVAR HAYVANLARI ULUSAL ARAŞTIRMA MERKEZİ (CENPALAB)

Merkez, 110 hektar genişliğinde, Havana şehrinin güneyinde, şehrin 40 km uzaklığında bir alanda kurulmuş. Bu merkezde 400 kişi çalışıyor.

Cenpalab ülkede faaliyet gösteren yaklaşık 100 Enstitüye ve yurt dışındaki merkezlere hizmet veriyor. Merkez ICLAS (International Council On Laboratory Animal Sciences) üyesi. Cenpalab Laboratuvar hayvanları kullanıcıları ve besleyicileri arasında bilgi ve deneyim transferine, eğitime, teknik kurslara, ulusal ve uluslararası bilim adamlarına yeni gelişmeleri sunmaya özen gösteriyor. Laboratuvar hayvanı, 40 farklı formüle sahip konsantre hayvan yiyecek üretimi yapıyor. Ayrıca aşılar, biyolojik ürünler, toksikoloji servisi için teknolojik ekipmanlar üretiyor. Yaklaşık olarak yılda 1.000.000 adet civarında laboratuvar hayvanı üretmektedir.

HAVANA PSİKİYATRİ HASTANESİ

Bu hastaneyi, Dr.Ordaz'ın harikalar yarattığı bir hastane olarak anmak daha doğru.

1857 yılında kurulan hastanede devrime kadar, 6500 hastaya 2000 yatak olduğu, yaşam beklentisinin 39 yaşı geçmediği, ayrılan 12 centin ancak 3 centi'nin gerçekten hastalara harcandığı, 500 kişiye 50 kişilik yemeğin verildiği, hastaların döğüşerek güçlü olanlarının yemek yiyebildiği, 30-40 kişinin sıcaklığı 12-13 derece olan soğuk Küba gecesinde (!) öldüğü aktarıyor, 8 Ocak 1959 Küba devriminin olduğu gün Sierra Maestra de Che Guevara ile birlikte savaştan, savaşta tıbbi hizmetlerin başında bulunan Dr.Ordaz bu hastaneye başhekim olarak tayin ediliyor.

Dr.Ordaz bizi hastanenin kapısında karşıladı, bir toplantı salonuna alındık ve hastane hakkında bilgiler aldık.

Dr.Ordaz ara ara kendine özgü bir ağız hareketi ile ıslık çalarak sekreterini çağırıyor, konuklarla ilgilenmesini sağlıyordu. Dr.Ordaz'ın yardımcısı

onun hastanede yaptığı değişiklikleri aktardı.

Devrimden sonra Dr.Ordaz hekimlerden ve değişik gruplardan bir ekip oluşturarak hastane yönetimini tamamen değiştiriyor. Hastalara insan olmanın onuru kazandırılıyor. Hastalar rehabilite ediliyor. Meşguliyet tedavisi uygulanıyor. On beş yılda 25.000 hasta topluma kazandırılıyor.

Havana Psikiyatri Hastanesi, eğitim-araştırma hastanesi ve merkezi olarak çalışıyor. Hastanede üç dergi çıkarılıyor.

Hastane hakkında gerekli bilgilerin verilmesinden sonra Dr.Ordaz hastaneyi ziyaret için Dr.Aktuna'yı bürosuna davet edince benim gibi ziyaretin bittiğini düşünenlerimiz oldu. Açıklama yardımcısından geldi; Dr.Ordaz devrimden kalma askeri aracına bürom diyordu. Dr.Ordaz askeri aracında, basın mensupları ve heyetin diğer üyeleri iki ayrı minibüste çok geniş bir araziye yayılmış

Havana psikiyatri hastanesini ziyaret ettik. Doğrusu bir mucize başarılıydı, hastane denilmesi için çok uğraş verilmesi gerekiyordu. Hastaneden çok herkesin değişik işlerle uğraştığı atölyelere benziyordu.

17-18 yaşında bir genç kızın klasik müzik eşliğinde 60 yaşlarında hastalara toplu dans ettirmesi Küba için garipsenecek bir durum değildi, ancak genç kızın hiçbir bıkkınlık belirtisi göstermeden hastalarla uğraşmasının arkasındaki birikim çok iyi araştırılmalı,

örnek alınmalı.

Che Guevara'nın arkadaşı Dr. Ordaz ile hastaların sunduğu müzik ve dans gösterisini izledik.

Birlikteliğin geliştirilmesi için Che Guevara'nın 30 ölüm yıl dönümü anısına şarkı söylediler.

Bir hasta 19 yıl önce Dr.Ordaz için yazdığı şarkıyı okudu. Konser 1 saat 30 dakika devam etti.

Son iki şarkı şöyleydi.

AMİGOS PARA SIEMPRE (Her zaman dost kalalım) ve BİZ DÜNYAYIZ...

Hastaneyi ziyaretimizde ve konser sırasında Commandan Ordaz tüm hastaları ve çalışanları öpücük verir gibi çıkardığı ısıklıkla çağırdı. Hastaların Dr.Ordaz'a sevgi ve saygısı o kadar ileri bir duruma

varmış ki böylesine bir sevgi karşısında göz yaşlarımı tutamadığımı itiraf etmeliyim.

Dr.Ordaz bizleri kucaklayarak yolcu ederken, "umarım bu son kucaklaşmamız olmaz" cümlesini de gönülden söylüyordu.

Devrimin insanları, mutluluk yaratıcısı olmuşlardı.

TARARA KAMPINDA ÇERNOBİL ÇOCUKLARINA SAĞLANAN TIBBİ YARDIM PROGRAMI

Tarara, Havana yakınlarında tanınmış bir plaj, badem ve hindistan cevizi ağaçları olan, bizim devlet üretme çiftliklerine, İsrail'lilerin kibutslarına benzeyen bir yer. Burada Çernobil kazasından zarar gören çocuklar için 500 ev hazırlanmış, tabii ki hepsi kullanılmamış, kullanılmayanlar tıp turizmine ayrılmış.

Bizim heyet kampı ziyaret ettiğinde 210 çocuk, 97 yetişkin, aileleri ve Ukranya'dan gelen doktorlar kampa bulunuyordu.

Tarara Kampında Çernobil programı 30 Mart 1990'da başlatılıyor.

Beyaz Rusya, Rusya ve Ukrayna'dan 14100 çocuk ve 2600 yetişkin bu program çerçevesinde Küba'ya taşınıyor.

Çocukların tümü radyasyondan etkilenmiş, radyasyonlu alandan gelen çocuklara tedavi ve Rehabilitasyon uygulanıyor.

Tarara'da özel sistemler kuruluyor. Çocukların bulunduğu yerin hijyeni sağlanıyor. Beslenme için özel diyetisyenler, eğlence faaliyetleri organize ediliyor.

Merkezde Genel pratisyen, çocuk hastalıkları uzmanı, psikolog, hijyen uzmanı, hemşireler görevlendiriliyor.

100 civarında çocuk, Hematoloji Enstitüsü tarafından kontrol altına alınıyor, 6 ilik nakli yapılıyor.

116 hastaya tümör teşhisi konuyor, % 80 kötü huylu olmasına karşın iyi sonuç alınıyor.

Vitiligo, insan plasentasından elde edilen ilaçla tedavi ediliyor.

Vitiligo'da % 99.4 çocuk tedavi sonucu Pigment oluşumundan sonra ülkesine gönderiliyor.

14.000 çocuğa diş tedavisi uygulanıyor. Saç dökülmesine UV ışığı altında plasentadan elde edilen ilaç uygulanıyor.

Dünya ülkelerinden çok sayıda bilim adamı ve ziyaretçi Tarara kampını ziyaret ediyor. Çok sayıda yardım önerisinde bulunuluyor, ancak pratikte yardımda bulunan olmuyor.

Kamp yöneticilerine ne kadar masrafları olduğunu sorduğumuzda söylemeye pek yavaşladılar.

Haklılar da! Küba'lılardan böylesine önemli bir dayanışmayı para ile ölçmek yerine onun onurunu yaşamayı yeğlemeleri beklendir.

Gelecek sayıda Castro ile görüşmemizi ve onun gözüyle Türkiye ve dünya'yı sizlere aktaracağım.